(1)

॥श्रीरामविजयषे ३३ अध्यायप्रारंभः॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

2

श्रीशिवसुताय वरदमुर्तये नमः॥ ॥ रामकथा अत्ति सुरस॥ सकळतिर्थाहुनि विशेष॥ गंगे
॥१॥ परिस निर्दोष॥ निजभक्तां शिप्रिय होय॥१॥ इहपर त्रीनि रिसाचार॥ रघुविरचरित्र निर्मळ
निर॥ दाटला प्रेमें पुर्णपुर॥ गर्जे थोर नामघोषें॥२॥ गंगेमाजि वाहे जिवन॥ चित्त रलि जळ
चरें पुर्ण॥ कथा सरिता तें जगजिवन॥ माजि निमग्न त्रळपति॥३॥ तेथें घडि घडि उदकपा
णि॥ रामकथा निर्मळ अनुदिनि॥ वर्णीत संत बखानि॥ पुनित करि त्रिभुवना॥४॥ गंगे
माजि बुडतां मरावें॥ येथें बुडिदतां तरावें॥ हे विशेष कळत स्वभावें॥ गंगेहुनि अधि
क॥५॥ रामकथा करितां श्रवण॥ सकळ तिर्थी केलिसे स्नान॥ तें फळ होतां आलें जा
ण॥ विशेष हे रामकथा॥६॥ ऐसि रघुविर कथा पावन॥ संत श्रोते करोत श्रवण॥ तरि
वक्ता हर्षे पुर्ण॥ गगनामाजि न समाय॥७॥ पंधरावे आध्याइ सुंदर॥ सीता सीघेउनि ॥१॥
गेला दशकंदर॥ मृग वधुन राम सौमित्र॥ पंचवटिय परतले॥८॥ मार्गि होति अपशकुन॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

2A

चालतां जउ जाले चरण॥ आश्रमांत पाउलें तियेउन॥ दिसे शुन्य भण भणित॥९॥ जैसें प्रा
णेंविण कळेवर॥ उदकें विण सरोवर॥ नासिका विण वक्र॥ शोभिवंत न दिसे ना॥१०॥ फु
कें विण तरुवर॥ किं शैन्येविण नृपवर॥ न संसांस्वाहा स्वधाकार॥ व्यर्थ मंदिर ज्यापरि
॥११॥ दयेवांचुन ज्ञान॥ प्रेमेंविण कीर्तन॥ बुबुळेंविण नयन॥ गुंफा शुन्य तेविं दिसे॥१२॥ ऋषि
प्रलिपुसावे वर्तमान॥ तरि तपळाले कुढुंबें घेउन॥ दशदिशा दिसति शुन्य॥ रघुनंदन ग
हिवरला॥१३॥ नेत्रिं चालिल्या विमळांबुधारा॥ शिलाकोठें सांग सौमित्रा॥ जैसें बोलला
नव पंकज नेत्रा॥ मुर्छना आलिसे वेळे॥१४॥ निचेष्टित पडे रघुनंदन॥ वारा घालित
लक्षुमण॥ नेत्रां शिला उनं जिवन॥ जगजिवन सावध केला॥१५॥ देवाधिदेव आत्मा
राम॥ निलयीं वडेप ज्याचें नाव॥ त्याशिकां जउला मोहभ्रम॥ नवल परम वाटे हें
॥१६॥ अंधकुपिं पउला दिनकर॥ प्रळय अग्नि शिवाधिशित ज्वर॥ कल्मर देहसदा

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. Joint project of the

रोदर॥ मागेलभिक्षाकासया॥१७॥ काकाशिभुलेझउपत्ति॥ म्रगजकिंबुडाला॥१ गभस्ती॥
॥२॥ ह्मणतिनिशीतेसाठिरघुपति॥ कीरितखंतिनवलेहे॥१८॥ तरिपुराणपुरुषरघुनंदन॥ मायाति
तशुध्धचैतन्य॥ परिसमयाचाअभिप्रायपुर्ण॥ दाविवदोनजगद्गुरु॥१९॥ असोवशिष्टेंउ
पदेशिलेंज्ञान॥ सर्वदृष्टांतयत्नआपण॥ हाजगउबरस्मासपुर्ण॥ मायामयलटिकाचि॥२०॥
जैशास्वप्निच्याउन्मपंक्ति॥ यातवाभेगिनाना गति॥ जागाहोतांनिष्फलि॥ मिथ्या
मयसर्वहि॥२१॥ स्वप्नामाजिपतिवत॥ जोशिमरणदेखेप्राणनाथा॥ परिसर्वेजा
गिहोतां॥ सौभाग्यपाहातांलैसेचि॥२२॥ स्फुरेचंद्रबिंब॥ तैसेंचअसेंकिंस्वयंभ॥
तरिअवतारशितावलभ॥ संपादुनदाविलसे॥२३॥ असोसौमित्रह्मणेरघुनाथा॥ भों
वतेवृक्षआणिपर्वतां॥ यांशिपुसावेंयथार्थ॥ शितासुधिसांगति॥२४॥ गिरिकंदरिंमा ॥२॥
ळ॥ शोधितज्ञाततमाळनिळ॥ गोदेचेंतिरानिर्मळ॥ शोधिसकळसौमित्र॥२५॥ ०॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

3A

वनोवनिंरामधांवत॥शिनेशितेआळवित॥कुरंगनयनेभेटखरित॥शोकेंबहुतव्या
पिले॥२६॥बदकचातकराजहंस॥मयुररांवेसाळयांस॥तयांशिपुसेअयोध्याधिश
॥कोठेंडोळसज्ञानकि॥२७॥गजशार्दुळसिंहतुरंग॥नकुळभुकरकस्तुरिमृग॥को
किळाचक्रवाकेंभृंग॥शिलारंगपुसतसे॥२८॥कोणिनेदिलिउत्तर॥तयांवरिकोप
रघुविर॥ह्मणेसौमित्राआणिधनुष्य[illegible]॥छेदिनकोलारसकळहि॥२९॥सौमित्र
ह्मणेरघुनंदना॥हेकेविंजाणतितुझि[illegible]ना॥त्यांवरिकोपराजिवनयना॥न
करावासहसाहि॥३०॥शिलाविरहेंरघुनंदन॥भुलोनबोलेकायवचन॥लक्षुमणा
सह्मणेतुंकोण॥कायकारणउभायेथें॥३१॥तेव्हांसौमित्रबोलेवचन॥मिंश्रीरामाचा
बंधुपुर्ण॥मगबोलेरघुनंदन॥रामतोकोणकोठिला॥३२॥भवकोदंडभंगिलेघोर॥तो
रामसमरधिर॥मगबोलेशितावर॥धनुष्यकोठंभंगिलें॥३३॥जनकस्त्रियामंडपांत॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

धनुष्यभंगिलेयथार्थ॥जनककोणाचाकोणयेथ॥सांगत्वरित्तमजआतांचि॥३४॥ज्ञान
॥३॥ किवाजापित॥तोजनकजाणतत्वतां॥आहाजानकिगुणसरित॥मजआतांदाविरे
॥३५॥सैमित्रासह्मणरघुविर॥आमुचेंकोठंग्राममंदिर॥येरह्मणेअयोध्यापुर॥श
विलेकोलारीपित्रुआज्ञे॥३६॥वनासआलोंरामकोण॥उत्तरदेतलक्षुमण॥तुह्मिंआ
ह्मिशिलाचिदरत॥तिघेंजणेंआलोंवना॥३७॥तरिजानकिदाविंत्वरित्त॥ऐसेंबो
लेरघुनाथ॥भुमिसपडेमुर्छागत॥सौमित्रमगसावरिला॥३८॥तोंअस्तागेलादि
नकर॥रात्रिमाजिप्रघटरोहिणिवर॥रामह्मणेआठितामित्र॥अन्निळित्वबहुतको
॥३९॥मगबोलसुमित्रासुत॥स्वामिचंद्रजनकआदित्य॥शितळकिर्णेतावितित
स॥शितविरहेंकरोनियां॥४०॥श्रीरघुनाथेंदेवाधिदेव॥दाविदेत्यादिभाव॥जो ॥३॥
अजअजितस्वयंमेव॥उमाधवध्यायजया॥४१॥शिळाशिलाह्मणोन॥आलिंगिवृक्षपाषाण॥

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai
A joint project of the

5A

तेताकाळउध्धरान॥जातिबैसोनिविमानि॥४२॥सैमित्रह्मणेरघुनंदना॥चलाजाउअगस्ति
दर्शना॥याशिसांगोहेंवर्तमान॥बुधिपुर्णसांगेलतो॥४३॥अगस्तिचेआश्रमाप्रति॥रामसै
मित्रहेपावडालि॥तोद्वारपाळजाउनदीनि॥उभेराहातितेथेंस्वि॥४४॥कलशोद्भवशिववर्तमा
न॥शिष्यसांगत्तिजाउन॥तोशिलाघेउनगेलारावण॥ऋषिसज्ञानिसमजलें॥४५॥जे
तोरेंविचारिलेंमुनि॥श्रीरामराज्ञाहि[illegible]॥[illegible]रविलिजनकनंदिनि॥शोकेंकरुनवि
कळ॥४६॥स्त्रीविरहितरघुनंदन॥आ[illegible]याविंत्याचेंदर्शन॥मगशोवकांहंत्तिसं
गोन॥पाठविलेलेकाकिं॥४७॥अजिदर[illegible]नगरिंतुह्मां॥तें॥मागुतिजावेंआल्यापंथें॥
ह्मसोंबोलेंरघोत्तमातें॥हद्रुतऋषिचेंजाणोनि॥४८॥परतोनचालिलारघुविर॥प
रिक्रोधावलासैमित्र॥ह्मणेनिर्दयकठिणविप्र॥जगदाध्धारपरतविला॥४९॥जो
लिंलिंगज्ञाणोन॥लत्ताप्रहारेंकेलेंताडण॥कामधेनुआलिह्मणोन॥सुष्ककाष्टेंताडिलि॥५०॥

(5)

कलीलसद्दारिंउगवला॥ देखतां अभाग्यें उपडिला॥ परिसजाणोनिगोफणिला॥ चिंतामणि
॥४॥ घातलापाईरिशि॥५०॥ अमृतकुंभदैवें लाधला॥ तोजाणोनि ~~थुंकिला~~॥ बेंळउलंडिला॥
तैसाजगद्वंद्यघरासआला॥ माघारादवडिलासमजोनि॥५२॥ मगह्मणेरघुनंदन॥
अगस्तिपरमसज्ञान॥ तोशिष्टविपमाइंद्रहीन॥ सहस्याहिनघेत्वि॥५३॥ मिनिर्विका
रनिर्गुण॥ शीत्वासवोसकारण॥ त्तिपामडतागेकरन॥ सगुणबाशिजाणिलें॥५४॥
लिणत्वनिसुनपंचभुतें॥ त्रीगुणजाणि तखसमस्त॥ अवत्तारखेळकौलुकेंबहुलें॥ नान
परिचिदावितसे॥५५॥ मिअनामअरूपनिश्चीत॥ हेंसर्वेजाणेअगस्ति॥ तोत्रीषिमाडि
केवळगभस्ति॥ तपोज्ञानितेजस्वि॥५६॥ असोश्रीरामजगजेटि॥ परत्तोनबालापंच
वटि॥ रक्षलत्ताकवकित्तपोटिं॥ शिलाशिलाह्मणोनियां॥५७॥ पंचवटिच्यासागक ॥४॥
रन॥ तात्काळचालिलारघुनंदन॥ जैशिअहंबुध्धीसांडुन॥ योगिविचरेनिरंजनि॥५८॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

5A

किंप्राणत्यागेंकायाजैशि॥किंकोपत्यागिजमदग्निशि॥किंसंसारमायानिश्चयेंशिं॥विरक्त
त्यागिमनिहुनि॥५९॥जिर्णदेहत्यागिउरंग॥तपोधनकरिकामत्याग॥पवित्रेंत्यागिलाकु
मार्ग॥भ्रष्टकर्मेंजाणोनियां॥६०॥परनिंदात्यजुनरांकिर्ति॥आत्मस्तुतिसांडिलिसंति॥
अमंगळाचिसंगति॥नकरिश्रोत्रिककदांहि॥६१॥संसारदुःखदारुण॥विवेकित्यागिजे
संवमन॥तैशिपंचवटित्यागुन॥रामलक्षुमण चालिले॥६२॥तोंमार्गिदेखतरघुनंदन॥
द्वादशहस्तलांबचरण॥बारहस्तरुंदपुण॥राक्षसपाउलेंउमटलि॥६३॥त्याजवळि
कुंकुमांकितजाण॥उमटलेंशितेचेचरण॥मुक्तेंविद्रुमेंपडलिंगळोन॥लक्षुमणवि
स्मितपाहे॥६४॥कमळिणिमित्रकुळभुषण॥शोधितजायघोरविपिन॥तोंजटायुदे
खिलादुरुन॥रक्तेंकर्दनभंबाळ॥६५॥किंशुकफुललाबहुत॥दुरुनआरक्तनगदिस
त॥तैसाजटायुपडलाहुबत॥रामस्मरणकरितचि॥६६॥रघुनाथेंहातिंघेतलें॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

धनुष्यवेगिंचढविलें॥ श्रीरामाशिंअसेंगमेलें॥ किंहाराक्षसबैसला॥६७॥ भक्षुनियांज
॥५॥ नकनंदिनि॥ बैसलासेत्रसहोउनि॥ रक्तवाहातचहोंकडुनि॥ पर्वतजैसापाझरत॥६८॥
जवळजालाचापपाणि॥ तोंराममनामाचिमधुरध्वनि॥ रघोत्तमेंऐकोनिश्रवणि॥ यतध्यां
वोनतयापाशिं॥६९॥ तोंडोळंउघडलासेप्राण॥ जटायुपडिलाकरितस्मरण॥ रघुनाथें
तोभक्तदेखिला॥ हृदईपुर्णगहिंवरला॥७०॥ जटायुसपुढेंघेउनदेख॥ शोककरिजया
ध्यानायक॥ जैसेंयेकुलतेंमरतांबाळक॥ मातातक्रमाकिजापरि॥७१॥ किंपरममआप्त
बंधुराणि॥ पडलियावाटेजोविहाणि॥ याचपरिस्यापपाणि॥ हृदईंधरोनिविलपत॥
॥७२॥ परमखेदकरिसौमित्र॥ म्हणेजटायुभक्तआणिमित्र॥ जोमित्रसारथियाचापु
त्र॥ ऐसापवित्रनाढळे॥७३॥ जटायुसम्हणेरघुविर॥ बोरकायजालासमाचार॥ तो ॥५॥
मजसांगेंअणुमात्र॥ जरिशक्तअसेबोलावया॥७४॥ श्रीरामाचेकर्णकामळिं॥ ६॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

6A

हुकुन्नजटायुसांगेतेवेळिं॥रावणानेशितानेलि॥म्यासोडविलिहोतियेथें॥७५॥भोंवतें
पाहेरघुनंदन॥तोअश्वसारथिआणिस्यंदन॥रावणाचिंवस्त्रेअळंकारपुर्ण॥चुर्णहोउनिपडियेलें
॥७६॥पाहातांजटायुचापराक्रम॥पुढतिगहिंवरेरघोत्तम॥शितासोकाहुनपरम॥शोकवाटेज
टायुचा॥७७॥जटायुबोलेवचन॥रघुपतितुझिंघालोनिआण॥राक्षसेंघेतलामाझाप्राण
॥पक्षउपडोनटाकिले॥७८॥माझेनआतां[illegible]वेदन॥ह्मणोनपदिंठेविलेंमस्तक॥श्रीरामांचे
श्रवनेत्रोदके॥अभिषेकजालाजटायुशि॥७९॥मगबोलेरघुनंदन॥जटायुतुजमिउठविन
॥मजतुंसाह्यहोयपुर्ण॥दशरथाऐसासखा[illegible]॥८०॥मगबोलेअरुणानंदन॥ऐसेंमुजपु
ढेंमजनयमरण॥तुझ्यानिजांगावरिजाण॥सोडिनप्राणआतांचि॥८१॥जटायुविलोकि
तरामवदन॥तैसेंहृदइंरखिलेंध्यान॥मुखिंकरितनामस्मरण॥चालिलेप्राणतत्काळिं॥८२॥
श्रीरामेंहोतांहृदइंधरिला॥तेथेंचजटायुनेप्राणसोडिला॥ब्रह्महंसघेउनआला॥वरिबैस

A joint project of Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(२)

विलाजटायु।।८३।।जटायुसह्मणेरघुनंदन।।तुजस्वर्गींभेटेलदशरथजाण।।त्यासशितानें
लिहेंवर्तमान।।सहसाहिनसांगावें।।८४।।परमभ्रतापिदशरथपिता।।कर्मभुमिसयईलमा
।।६५।। गुता।।यालागिंनसांगाविवार्ता।।जाणलवतांजटायु।।८५।।मिरावणाशिवधुनि।।पाठवि
नस्वर्गभुवनि।।मगस्वमुखेंकरुनि।।त्रयांतानसर्वेसांगेल।।८६।।असोजटायुस्वर्गेपावला।।
रघुनाथेंतोपित्रव्यमानिला।।दशरथेंबंधुहोतांह्मणविला।।शुक्राचियेयुध्यकाळि।।८७।।
यालागिंजनकजामातें।।पित्रव्यमानिलेंजटायुतें।।याचेनिसंगेंशिताकांतें।।पंचवटि
यकाळक्रमियेला।।८८।।घडिघडियउठेनवसा।।श्रीरामत्याशिगोष्टिपुसे।।जटायुभक्तवि
शेष।।रघुपतिचाआवडता।।८९।।त्याचितउत्तरक्रियासमस्त।।करिताजालाकौशल्यासु
त।।सौमित्रेंकाष्टेमेळउनबहुत।।अग्निदिधलातयासि।।९०।।ऐसेभक्तकरुणाकर।।श ।।६५।।
रणांगतावज्रपंजर।।पुढेंचालिलाराघवेंद्र।।शितासुंदरशोधावया।।९१।। ६५ ।।

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

२७ दक्षणपंथेंदंडकारण्यात॥जेथेंजेथेंराहिलारघुनाथ॥शिवलिंगेंस्थापिलींतेथ॥बाण
चिन्हंकिलअद्यापि॥१२॥यमुनागिरिपरमगहन॥तेथेंराहिलाअहिल्योध्धारण॥
हुशिलाहस्शिलाह्मणोन॥दक्षपाषाणांचीलिंगें॥१३॥तोंकैलासीशिवर्तलेंनवल॥
बैसलाअसतांजाश्वनिळ॥हालिचे [illegible] जपमाळ॥जपेकोमळरामनाम॥१४॥जे
णेंशामलेंहलाहल॥जेंसहस्त्रनाम [illegible] मेळ॥चंद्रापरिसअतिशितळ॥अम
तांहुनिगोडजें॥१५॥जेंदिनकरापरि [illegible] जाळ॥जेंआकाशापरिसविशाळ॥जे
सकळआनंदाचेंमुळ॥नामकेवळ [illegible] ॥१६॥रुपसगुणनामनिर्गुण॥रुपमाया
मयआनंदघन॥रुपझोंकेंनामपुर्ण॥अनंतयुगेंअसावें॥१७॥रुपासवेचनामनिर्वे
च॥रुपक्षणीकनामसाच॥नामअर्थकरितांउगाच॥वेदतटस्तराहिला॥१८॥अ
सोतेंनामसर्वांसार॥अखंडजपतांकपुरगौर॥तेथेंहिमाद्रितनयाजोडुनकर॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(४)

विनविसादरशिवातें ॥९९॥ ह्मणेस्वामिजपअणिध्यान ॥ कोणाचेंकरितारात्रिदिन ॥
॥७८॥ कोणाह्मथोरआहेतुह्माविण ॥ मजलागुनसांगातें ॥१००॥ शिवह्मणेअेकशुभकल्या
णि ॥ सकळगुणसरितेलावण्यखाणि ॥ जोरविकुळमुगुटदिव्यमणि ॥ मिथ्यातें
मनितयातें ॥१॥ जोराक्षसकाननवैश्वानर ॥ जोभक्तहृदयारविंदभ्रमर ॥ जोअ
ज्ञाननाशनतमदिवाकर ॥ तोउदारश्रीराम ॥२॥ जोत्रैलोक्यविशाळस्तंभ ॥ जो
निगमवल्लिचेंपक्वफळ ॥ जोजगदा[illegible]दिनिर्मळ ॥ तमालनिळश्रीराम ॥३॥
जोद्विपंचमुखदर्पहरण ॥ जोभव[illegible]रकपंचानन ॥ जोजनकजामातमस्व
पाळण ॥ त्याचेंध्यानकरितोंमि ॥४॥ अेकताहंशिळिभामिनि ॥ तोरामहिंडतो ॥७९॥
वनापवनि ॥ शितशिताह्मणोनि ॥ वृक्षपाषाणअलिंगितो ॥५॥ रावणेनेलि
सचियुवति ॥ स्त्रिवियोगेंभ्रंशलिमति ॥ त्याचेंध्यानअहोरात्रि ॥ करितातुह्मिनवलहें ॥
॥६॥

8A

शिव ह्मणे रघुविर।। लिळाव तारि निर्विकार।। वेद आणि तो भोगेंद्र।। नेणति पार ज्याचा
॥७॥ तो पुर्ण ब्रह्मानंद पुर्ण।। देवांचि करावया सोडवण।। ण।। सगुण लिळावेश पुर्ण।।
भक्तां लागि दाविलसे॥८॥ विश्वरुप येक रघुविर।। जो विं यक सुवर्ण बहुत अळंका
र।। बहुत सदने यक अंबर।। शिला चर व्यापक तैसा त्वि॥९॥ बहुत लहरि या यक
समुद्र।। तो हा यक शास्त्रें अपार।। पा[illegible]त्र दिसति चित्रें।। परि तेतुं यक सर्वांशि
॥१०॥ बहु बिंदु यक जळधर।। घत यक [illegible] नेक प्रकार।। अनेकचा व्योम तसा चार॥ य
कच नाद दुमदुमि॥११॥ येक तुर्वि बहु[illegible]पनि।। येक वर परि बहु श्रुति।। येका
नभिं स्थळ कति।। भगानें जैशि अपार॥१२॥ तैसा राम व्यापक तत्वता।। मग बोले हिमन
गसुता।। तुह्मि येवढा महिमा वर्णितां।। त्या रघुनाथा भुलविनमि॥१३॥ मग जनक
जे वरपथ स्तनि।। रामा सन्मुख आलि कानिनि।। कांचन वर्णि सुहास्य वदनि।। पद्म

(९)

नयनिसुरेरवा ॥१४॥ बोलतोंझळकलिदंलपत्कि ॥ तेञ्ञ तळपत्तसेक्षीलि ॥ अपर्णातेआदि
॥८॥ शक्ति ॥ असक्येगतितियेच्चि ॥१५॥ अंगिंच्यामकरंदअपार ॥ त्यासुवासेंत्रस्पकोंतार ॥
सुगंधास्वेघोनसमय ॥ षट्पदचक्रेंथांवलि ॥१६॥ विद्युत्प्रायपितवसन ॥ सर्वेअळं
कारिंमंडितपुर्ण ॥ राघवेंतेंद्रिष्टिदेखोन ॥ मुखसुरऊनचालिलि ॥१७॥ तिकेडनपाह
विसर्वथा ॥ तवेंतेपुढेंयतजगन्माता ॥ [illegible]वामिरघुनाथा ॥ आलेंमिशिलापाद
मज ॥१८॥ मागुत्लितियसटाकुन ॥ रा[illegible]लिंगिवृक्षपाषाण ॥ आश्चियेंकरिलक्षु
मण ॥ ज्यानकिसुटोनअलिपि ॥१९॥ [illegible]पेआत्मारामा ॥ विषकेंहृदयापुर्णकामा ॥
ज्यानकिलागिंपुर्णकामा ॥ ब्रह्मा ॥ आलिंगनव्यावेंडि ॥२०॥ व्याघ्रान्वोडिकेतुनि ॥ पु
र्वभाग्येंवांच्चेकुरंगिणि ॥ अयोध्यानाथानुझिराणि ॥ आलिसुटोनतेशिव ॥२१॥ ॥८॥
सुरवरपाहातिगगनि ॥ झणलिड्यानकिडावळिअसोनि ॥ तिकेडनपाहेमोक्षदानि ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

9A

कोपमानिधरिलाकों॥२२॥सौमित्रह्मणेपद्मदळाक्षा॥मननमोहनानिर्विकल्परक्षा॥
शिवेशिआलिंगिंसर्वसाक्षी॥पुरविंअपेक्षात्तियेच्चि॥२३॥मगबोलेरघुविर॥तुह्माने
णवेकापटयविचार॥हेअपर्णादेविसाचार॥ठकावयाआलिआह्मांते॥२४॥शिवशि
करोनियांपण॥ठकावयाआलिसेआपण॥तुह्मासनेणवेहेखुण॥ऐसंतरज्ञाननके
ळेचि॥२५॥कैसाशिवारबुणासमस्त॥सौमित्रासरसांगेरघुनाथ॥स्कंदमाताजालितटस्त॥
ह्मणेआह्मांअजितपुर्णब्रह्म॥२६॥मगतेमुक्तपीठनायका॥अघटस्पअंबिका॥विश्वजन
नकाचियाजनका॥वरच्यावयापुढेंआलि॥२७॥श्रीरामह्मणेमाते॥ज्ञानगंगेहिम
नगसुते॥शिवआज्ञामोडुनयेथें॥किमर्थकेलेंआगमन॥२८॥ऐसेंबोलोनकौशल्या
सुत॥शिवेशिवेह्मणोनबाहात॥तोंरक्षपाषाणवोदेत॥पाहेतटस्तअंबिका॥२९॥
दुर्गाह्मणेरघुनंदना॥भार्गवजितशिवमनरंजना॥नरश्रेष्ठाआनंदस्थाना॥जगद्वं

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

याजगद्गुरु ॥३०॥ तुंनिर्विकार ज्ञानघन ॥ तरि कां आलिंगिले वृक्षपाषाण ॥ श्रीराम ह्मणे
॥१८॥ हें वर्तमान ॥ पुसजाउन शिवातें ॥३१॥ तुझे अंतरिं नाहिं विश्वास ॥ नेणशि अध्यास ज्ञा
नलेश ॥ मि कां आलिंगितो वृक्ष ॥ परमपुरुषा शिव जाणे ॥३२॥ मग बोले अंबिका वच
ना ॥ तुह्मिं येकरुप दोघ जण ॥ येकये काचि अंतर खुण ॥ परस्परें जाणता ॥३३॥
आकाशाचें थोरपण ॥ येक जापेत्र भंजन ॥ किं समिराचें सर्वगमन ॥ अंबरपुणें जा
णतसे ॥३४॥ सर्व सांडुन अभिमान ॥ विरोवे वेदन कां तुज शरण ॥ कां आलिंगितां वृ
क्षपाषाण ॥ सांग खुणा यवाढ ॥३५॥ मग अपर्णाचे हृदई पुर्ण ॥ रामें प्रचट विलें दि
व्यज्ञान ॥ ह्मणे आतां वृक्षपाषाण ॥ पाहें निरखुन कोण हे ॥३६॥ सावध पाहे भवानि ॥ तो
तें माहाऋषि बैसले ध्यानिं ॥ श्री रामें त्यांशि आलिंगुनि ॥ कैवल्यपद पाववितां ॥३७॥ शिते ॥१९॥
चें करतां नियांमि स ॥ उधरिले रामें तापस ॥ मग ह्मणे पुराणपुरुष ॥ लिळावेष दाविं तसें ॥३८॥

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

१०५

असोअंबिकेचेंपुजनन॥स्वयेंकरितरविकुळभुषण॥मगदेविनेंवरदान॥रघुविराशिदिध
लें॥३९॥ह्मणेराजिवाक्षारघुनंदना॥तुंसत्वरवधिशिदशानना॥जानकिघेउननिजस
दना॥अयोध्येशियेशिल॥४०॥जेहोलचेहरामवरदाईनि॥अंबातुळजापुरवाशिणि॥
रघुनाथपुढेंचालिलातेथुनि॥दक्षणपथधीला॥४१॥तोंपुढेंदेखिलिदंडकावणि॥तेथें
ऋषिबैसलेध्यानि॥दोषनुरेज्ययांचे॥कौदंडपाणितिरिंबैसला॥४२॥स्नान
करावयारघुनंदन॥उठिलेंतत्रवेगेंजगडिवन॥देखानकेलेचेंजिवन॥जगन्मोहुनबुडि
देल॥४३॥विष्णुतनुकळासाचार॥देखोनियाराजिवनेत्र॥क्षणेकउदकमयज्ञालेंशरिर॥
कडेसौमित्रपाहातसे॥४४॥तनुज्ञालिउदकमय॥तोंसौमित्रतेथेंघाबराहोय॥घटियक
वाटपाहे॥ह्मणेकायकरूंआतांमि॥४५॥कायज्ञालिमुनिसांवळि॥कोठेंगेलिअनाथा
चिमाउलि॥श्रीरामानुजगाचिसाउलि॥माझिकेलिउपेक्षाकां॥४६॥सौमित्रेंअंगाघात

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

तेंथराणि॥ ह्मणेरामाधांवधांवयेलक्षणि॥ तुंमाझिजनकजननि॥ मजवनिसोडिलेंकां॥४७॥
॥१०॥ कांराघवाउगेंबैसलाशि॥ मजलासोडिलेंघोरवनाशि॥ मिआतांत्यजिनप्राणाशि॥ निश्चयेंशि
राघवेंद्रा॥४८॥ जानकिमाताउबगलि॥ तेंहिमजटाकुनगेलि॥ रघुपतिलुझिआज्ञाधरि
लि॥ तुवांकेलिउपेक्षा॥४९॥ मगउठोनसुमित्रासुत॥ चहुंकडेपाहेलटस्त॥ धनुष्यबाणक
रिंघेत॥ क्रोधअतुलनावरे॥५०॥ ह्मणे[illegible]सुखापासोनि॥ निर्जिवंकरिनयेक्षणि॥
बाणकाढिलविचारोनि॥ मुखिंप्रलय[illegible]याच्यां॥५१॥ आणुनदेमाझ्तारघुविरा॥
नवमेघराडिनेत्र॥ लक्ष्मणोनअहिल्या[illegible]॥ निघेबाहेरतेकाळिं॥५२॥ सौमित्रासुतचर
णिलागला॥ तेस्थळिंशंकरस्थापिला॥ बाहेलक्षणनिघेत्याला॥ पुढेंचालिलारामचंद्र॥
॥५३॥ आठराक्षसरावणेपाठविले॥ रामासमारतनयावहिले॥ कबंधाचेकवेंआंतपडले॥ ॥१०॥
क्षणयकनलगता॥५४॥ त्याकबंधाचेकवेंआंत॥ सांपडलेरामसौमित्रासुत॥ ०॥०॥

joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

11A

तिक्ष्णशरें दोन्हि हस्त॥ पसरुनियां आवरिले॥५५॥ द्वादशयोजनें दोन्हि हस्त॥ जैसे आडपडले पर्वत॥ शिर उतरलें हृदयांत॥ वज्रघातें करोनियां॥५६॥ नाहिं त्याशि चरण॥ बैसला दोन्हि हस्त पसरुन॥ त्याचे कवेंत राम लक्षुमण॥ अकस्मात सांपडले॥५७॥ आम्ही वीर्ये जाणोन बहुत॥ धनुष्य सज्जुन अयोध्यानाथ॥ तिक्ष्णशरें दोन्हि हस्त॥ छेदुनियां पाडिले॥५८॥ श्रीरामबाणें उध्धरिला॥ कबंध दिव्यदेह पावला॥ रघुपतिचे चरणा लागला॥ उभा राहिला करजोडुनि॥५९॥ मि दनुचे उदरीं कश्यपसुत॥ मद्यपानि माहां उन्मत्त॥ स्थुळशिरा ऋषि तपकरित॥ शविले यकोलकाननं॥६०॥ त्यासम्या हाक फोडुन॥ भेडसाविला तपोधन॥ तेणें श्रापशस्त्रे करुन॥ मज ताडिलें तेकाळिं॥६१॥ ह्मणे तु चांडाळ पाप खाणि॥ कबंध होउन पडे वनि॥ मग मि लागलो त्याचे चरणि॥ उश्रापवाणि बोलिला॥६२॥ दशरथसुत दंडकारण्यात॥ दशमुखवधा जातां सत्य॥ दशा तुझि उध्धार केल यथार्थ॥ दनुपुत्रा जाण पां॥६३॥ ईंद्रपद ध्यावया जाण॥ मिज

(12)

पतहोतांबहुदिन॥ वज्रधरेंवज्रउचलुन॥ मस्तकिंमाझेंताडिलें॥६४॥ मस्तकउदरांतउतर
॥११॥ लें॥ दोन्हीचरणहिछेदिले॥ पुर्वकर्मफळाआलें॥ कष्टभोगिलेबहुदिवस॥६५॥ जाहाला
माझाउध्धार॥ रामापडिलेंहेंमाझेंशरिर॥ याशिदेउनवैश्वानर॥ भस्मकरिंआतांचि॥६६॥
काष्टेमेळउनियांसौमित्र॥ अग्निलघालेलेंकलेवर॥ मगतोपावोनदिव्यशरिर॥ विमाना
लबैसला॥६७॥ परिसझगटतांजाण॥ लोहाचेंसुवर्ण॥ तैसाकबंधउध्धरोन
॥वैकुंठधामाचालिला॥६८॥ शंखचक्र[illegible]किरीट॥ चतुर्भुजविष्णुभक्त॥ कबंधउ
ध्धरोनयथार्थ॥ तोहिजालातसाचि॥६९॥ तोविमानिबैसोनजातां॥ म्हणेअयोध्या
पतिरघुनाथा॥ सुग्रिवांशिंमैत्रिनलवता॥ करिसुआतांयेथुनि॥७०॥ जगद्वंद्यवंदुंजनक
जामाता॥ जगद्धात्रजन्मरहिता॥ जळजनेत्रजळजासनताता॥ जनार्दनजगद्गुरु॥ ॥११॥
॥७१॥ असोनमस्कारोनरघोत्तमा॥ कबंधपावलानिजधामा॥ पुढेंशबरिचियाआश्रमा॥

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

१२A

जगदाभासे नाजाला॥७२॥ परम तपस्वी शंबरि॥ तप करितां जालि ह्मातारि॥ तिच्या आ
श्रमिं रावणारि॥ राहाता जाला दिनत्रय॥७३॥ तिणें फळें मुळें आणुन॥ भावें अर्पिला रघु
नंदन॥ ह्मणे तपफळ जालें पुर्ण॥ राजिवनयन देखिला॥७४॥ शंबरिस उपदेशिलें ज्ञान॥
बर तेचा काळ गेलि उध्धरोन॥ शौरिसांडुन कैवल्यसदन॥ पावलि पुर्णलेकाळिं॥७५॥ सौमि
त्र ह्मणे पुराणपुरुषा॥ मज निजज्ञान सर्वेशा॥ जगदाध्धारा अयोध्याधिशा॥ कृपाकरुन
उपदेशिं॥७६॥ मग राम म्हणे ताझें आत्मज्ञान॥ सारासार विचार निरोपण॥ लक्षुमणा
प्रति सांगोन॥ निःसंशय तो केला॥७७॥ मायिक जगदाभास पुर्ण॥ सत्य शाश्वत सरूप निर्वा
ण॥ तें चिन्मय वस्तु आपण॥ निजज्ञान जाणपां॥७८॥ असो या विर रघुपति॥ आलाहु
पिविरुपाक्षाप्रति॥ पुढें पंपासरोवरानिश्चिति॥ विश्रांतिस्थान शिवाचें॥७९॥ दिव्यवलो
दिव्यद्रुम॥ सदासुफळ भेदित व्योम॥ तेथें स्फटिक गुहा उत्तम॥ परम आराम स्थळ केंका॥८०॥

(13)

स्फटिकशिळेवरि श्रीराम॥ बैसलाने कांघनःशाम॥ जेविं कैलासाच्या वयाक्षेम॥ बळाहक
॥१२७॥ उतरला॥८१॥ सौमित्राच्ये मांडिवरि॥ शीर ठेउनि रावणारि॥ श्रमोनि यांनि निद्राकरि॥ निर्वि
कारि अडिंनला॥८२॥ शेषशाइ नारायण॥ तो विरामइं दिरा रमण॥ सौमित्राच्ये अंकिंशि
रठेउन॥ साच परिशोभला॥८३॥ असो तें समइं रघुनंदन॥ मनि जानकि आठउनि पुर्ण॥
स्वासोस्वास घालुन॥ काय बोलता जाहाला॥८४॥ आहा जानकि मृगवदने॥ गुण
सरितेपद्मनयने॥ सकळ लावण्य गुणनिधाने॥ कधिं भेटशि मज आतां॥८५॥ रामा
स जाला विरहज्वर॥ तों कोकिळा बाहातिसुस्वर॥ तयांशि ह्मणे सर्वेश्वर॥ खुंटो ध्वर
तुमच्या॥८६॥ ते वेळेस मालनि कां॥ शरण आल्या सर्व कोकिळा॥ राम स्मर रमण व
संसकाक॥ माजि शब्द फुटेल॥८७॥ मृग मृगिस ह्मणे रघुनाथ॥ तुह्मास घंटापारधि ॥१२८॥
वधिल सत्य॥ तों ते जालि शरणागत॥ उश्रापदेत्त तयांशि॥८८॥ तो रात्रिच वधिल सत्य॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

13A

वरकडदिवससुखासमुख॥ नोंगडजगडिसदेखरमत॥ कायबोलेत्तयांशि॥८९॥ दोघांशिंस
योगहो नायथार्थ॥ गजपडेलमुर्छागत॥ सात्तदिवसपरियंत॥ अचेतनत्रेतापरि॥९०॥ नवंते
जालिशरण॥ उश्रापबोलेराजिवनयन॥ जोंकालकरितांमैथुन॥ मुर्छनानयसहसाहि॥
॥९१॥ मयुरांसह्मणेरघुनायक॥ तुह्मिकोरनपुंषक॥ नवतेशरणयेतिदेख॥ कायबोलेजग
द्गुरु॥९२॥ नयनिजेअस्रुश्रवति॥ तेपावतिसुमांचिसंतति॥ चक्रवाकासह्मणेरघुपति॥
सुर्योदइंभेटितुह्मा॥९३॥ रात्रिहोयतुह्मांवियोग॥ नोदृष्टिदेखेकांगोपि काग॥
नवह्मणे जन्मातसंग॥ येकदाचिसेसा॥रा॥९४॥ मिशितेविणश्रमतोंदेख॥ तुह्मिभोगि
तारतिसुख॥ यालागिंह्यादंडनिःशेष॥ तुह्मांसकळांनिधरिं॥९५॥ शितावियोगेंरघुना
थ॥ ह्मणेराक्षसयेउनबहुत॥ याच्यास्त्रियाहरतनसमस्त॥ नेईनातकांशितेजैशा॥९६॥
रतिचेष्टामजसमोर॥ कांहेकरितिवारंवार॥ माझीजानकिसकुमार॥ नेमजभेटलिना॥

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(14)

फिंजें ॥१७॥ इत्यादिभावते समई ॥ दाविजन काचा जावई ॥ जाचे गुणा सगणना नाहिं ॥ कोटि
॥१३॥ वर्षे शोधितां ॥१८॥ असो त्र्यदिपिमुखपर्वताहुनि ॥ वान्नर निघाले किलिचापपाणि ॥ नळ निक
जो बुवंत तराण ॥ कुमर पाहे सुग्रिव ॥१९॥ अनिकपांचवा तो हनुमंत ॥ जो अवतार रुद्र उमा
कांत ॥ जाचे जन्मकर्म अद्भुत ॥ त्रितियाध्याई वर्णिले ॥२०॥ रामविजय ग्रंथ राशि ॥ रा
मकथा विश्वेश्वर राशि ॥ श्रियश्रवण न [illegible] ॥ केन्चि केवळ वाराणशि ॥२१॥ कष्ट न हो
तां अपार ॥ ये यात्रेस धांवति मुमुक्षु नर ॥ [illegible] बैसलि सादर ॥ संसार कार्य टाकुनियां
॥२२॥ येथुन अरण्यकांड संपले ॥ पुढें कि[illegible]कांड आरंभिले ॥ जैसें रत्नाहुन रत्न आगळे ॥
वैराग गिरिंनि फजे ॥२३॥ याचपरिस्त्र संतजन ॥ जे ब्रह्मार्पण परिपुर्ण ॥ श्रीधर लयांशि श
रण ॥ अभंग असई सर्वदां ॥२४॥ रामविजयग्रंथ सुंदर ॥ संमत वाल्मीक नाटकाधार ॥ स
दापरिसोत चतुर ॥ षोडशाध्यायगोड हा ॥२०५॥ ६९॥ ६९॥ ६९॥ ६९॥ ६९॥ ६९॥ ६९ ॥१३॥

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com